

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 października 2014 roku wniesionym pierwotnie do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego A. A. kwoty 14.080,14 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od 24 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Roszczenie powoda wynikało z niewywiązania się pozwanego z zawartej pomiędzy stronami umowy o kredyt nr (...). W ocenie powoda pozwany zawarł umowę w pełni akceptując jej warunki i mając świadomość warunków spłaty oraz konsekwencji braku płatności poszczególnych rat.

(pozew – k. 2-6 oraz 14-15v.; pismo procesowe powoda z dnia 29 października 2015 roku – k. 129-131)

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i postanowieniem z dnia 30 października 2014 roku przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy-Mokotowa w W..

(postanowienie – k. 9)

Pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata, wniósł o oddalenie powództwa, wskazując, że powód nie próbował nawet udowodnić istnienia umowy kredytowej i faktu wypłaty kredytu. Co więcej, podniósł, że w aktach brak jest podstawowych dokumentów dotyczących rzekomej umowy, a pozwalających na stwierdzenie, czy umowa faktycznie została zawarta, jakiej treści jest to umowa oraz jak dokonano obliczenia należności głównej i odsetek.

(odповідь na pozew – k. 67-70)

W dalszych pismach procesowych pozwany potwierdził fakt wypłaty środków pieniężnych. Wskazał, że bank nakazał mu ubezpieczyć kredyt, co też pozwany uczynił, jednak ubezpieczenie to z niewiadomych mu przyczyn nie zadziałało. Zdaniem pozwanego zwracał się on do powoda z prośbą o prolongatę spłat kredytu, bowiem z uwagi na utratę pracy miał trudności z jego spłatą, jednak jego prośby spotykały się z odmową powoda.

(pismo procesowego pozwanego z dnia 23 września 2015 roku – k. 72-74)

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

Na podstawie wniosku kredytowego z dnia 19 lipca 2011 roku A. A. zawarł z (...) Bankiem Spółką Akcyjną z siedzibą w W. (poprzednik prawny powoda) umowę kredytu nr (...). Kwota kredytu wyniosła 20.351,08 złotych (§ 1 ust. 1). Umowa została zawarta na czas określony, tj. do daty spłaty ostatniej raty wynikającej z harmonogramu spłat, który określał terminy oraz wysokość kwot rat spłaty kredytu i który miał być przesłany do kredytobiorcy w terminie 7 dni od daty zawarcia umowy kredytu. Zgodnie z § 2 ust. 5 potwierdzenia udzielenia kredytu, liczba rat kredytu wynosi 60. Spłaty rat kredytu następują do 11 dnia każdego miesiąca. Zmiana dnia spłaty rat była możliwa na podstawie pisemnej dyspozycji Kredytobiorcy i nie stanowiła zmiany Umowy Kredytu, której niniejsze Potwierdzenie dotyczy i nie wymagała zawarcia aneksu do Umowy. Spłata Kredytu odbywała się za pośrednictwem rachunku eKONTO wskazanego w § 1 ust 2. I była dokonywana na podstawie nieodwołalnego przez czas obowiązywania Umowy Kredytu, której niniejsze Potwierdzenie dotyczy, zlecenia przelewu z tego rachunku. Co więcej, Kredytobiorca upoważnił mBank do pobierania bez jego odrębnych oświadczeń i dyspozycji kwot rat Kredytu. Niniejsze upoważnienie nie było odwołalne i wygasło z chwilą całkowitej spłaty Kredytu, nie wygasło natomiast w razie śmierci Kredytobiorcy. Kredytobiorca zobowiązał się również do terminowego zapewniania na rachunku eKONTO wskazanym w § 1 ust. 2 środków odpowiadających wysokości wymagalnych rat kapitału i odsetek Kredytu oraz do spłaty kapitału Kredytu wraz z należnymi odsetkami w równych miesięcznych ratach kapitałowo-odsetkowych w oznaczonych terminach spłaty wskazanych w Harmonogramie spłaty. W wypadku niespłacenia w umówionym terminie Kredytu wraz z

należnymi mBankowi odsetkami, prowizjami, opłatami lub innymi należnościami mBank miał wzywać Kredytobiorcę do niezwłocznego wpłacenia wymagalnych należności.

Niespłacenie Kredytu lub jego części w ustalonym terminie powodowało uznanie niespłaconej kwoty za zadłużenie przeterminowane. Od powyższego zadłużenia mBank mógł pobierać odsetki według zmiennej stopy procentowej wynikającej z Tabeli Oprocentowania dla produktów mBanku obowiązującej w dniu popadnięcia w opóźnienie. W dniu zawarcia Umowy Kredytu oprocentowanie dla należności przeterminowanych wynosiło 21 % w stosunku rocznym.

Kredyt był oprocentowany według zmiennej stopy procentowej, która na dzień wydania decyzji kredytowej tj. 19 lipca 2011 roku wynosiła 16.79 % w stosunku rocznym. Wysokość zmiennej stopy procentowej ustalona została jako stawka bazowa (...) z dnia 20 maja 2009 roku wynosząca 4.29 powiększoną o stałą w całym okresie kredytowania marżę mBanku w wysokości 12.5 %.

Zgodnie z § 6 mBank pobierał odsetki za okres od dnia powstania zadłużenia do dnia poprzedzającego spłatę Kredytu, przyjmując, że rok liczy 365 dni. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania dla Kredytu, obliczona na dzień wydania decyzji kredytowej, tj. na dzień 19 lipca 2011 roku wynosiła 19,76 % i była obliczana zgodnie ze wzorem matematycznym, wskazanym w Załączniku do Ustawy z 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim

Sposób zabezpieczenia spłaty Kredytu

Z tytułu udzielonego Kredytu, Kredytobiorca zobowiązał się do ustanowienia następujących prawnych zabezpieczeń spłaty Kredytu:

1) do przystąpienia do grupowej Umowy (...) Spłaty Kredytu PAKIET KOMFORT - Polisa (...) nr (...), zawartej pomiędzy (...) SA V. (...) jako Ubezpieczycielem a (...) Bankiem SA jako Ubezpieczającym na warunkach określonych w oświadczeniu o przystąpieniu do Umowy (...) zawartych we Wniosku o Kredyt oraz w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Spłaty Kredytu PAKIET KOMFORT

2) do uiszczenia opłaty tytułem (...) Spłaty Kredytu o której mowa powyżej w wysokości określonej w § 9 ust. 1 pkt. 2 Umowy Kredytu, której dotyczy potwierdzenie. Składka ubezpieczeniowa jest pobierana z Rachunku eKONTO jednorazowo za cały okres ubezpieczenia z góry, w dniu postawienia Kredytu do dyspozycji Kredytobiorcy zgodnie z upoważnieniem Kredytobiorcy zawartym w oświadczeniu o przystąpieniu do Umowy (...).

Kredytobiorca upoważnił mBank do pobrania i przekazania środków z Rachunku eKONTO przeznaczonych na pokrycie opłaty tytułem (...) Spłaty Kredytu o której mowa w ust. 1 pkt 2 powyżej. Kredytobiorca wyznaczył również mBank jako uprawnionego do otrzymania świadczeń z tytułu Umowy (...) Spłaty Kredytu, do wysokości sumy ubezpieczenia w celu zaspokojenia wymagalnych roszczeń mBanku.

Jednocześnie Kredytobiorca wyraził zgodę na udostępnienie (...) S.A. przez placówki służby zdrowia, lekarzy oraz grupowe praktyki lekarskie dokumentacji medycznej oraz informacji dotyczących swojego stanu zdrowia, w celu realizacji Umowy (...) w zakresie ustalenia odpowiedzialności (...) S.A. z tytułu zdarzeń objętych ubezpieczeniem.

Zgodnie z § 8 z kwoty Kredytu określonej w § i ust. 1, w dniu uruchomienia Kredytu, mBank pobierze z Rachunku eKONTO:

1) prowizję za udzielenie Kredytu w wysokości 592,75 złotych,

2) koszt opłaty tytułem (...) Spłaty Kredytu PAKIET KOMFORT o którym mowa w § 8 ust 1 i który wynosił 1.750,33 złotych.

Całkowity koszt Kredytu, który zobowiązany był pokryć Kredytobiorca, łącznie z opłatami i prowizjami, obliczony na dzień wydania decyzji kredytowej, tj. na dzień 19 lipca 2011 roku, wynosił 10.706,35złoty. Z kolei łączna kwota wszystkich kosztów, opłat i prowizji, związanych z zawarciem Umowy Kredytu wyniosła 12.464,68 złotych.

Wszelkie zmiany Umowy Kredytu wymagały formy pisemnej pod rygorem nieważności, z takim zastrzeżeniem, że nie wymagały formy pisemnej zmiany danych osobowych Kredytobiorcy, zmiany wysokości oprocentowania Kredytu dokonanej zgodnie z postanowieniami Umowy Kredytu, zmiany stawek opłat i prowizji dokonanej zgodnie z postanowieniami Regulaminu udzielania Kredytów konsumpcyjnych dla osób fizycznych w mBanku, zmiany dnia płatności raty.

Umowa Kredytu może być wypowiedziana przez każdą ze Stron. Wypowiedzenie Umowy Kredytu musiało być dokonane w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Okres wypowiedzenia Umowy Kredytu wynosił 30 dni. Kredytobiorca mógł wypowiedzieć Umowę Kredytu w każdym czasie. mBank miał prawo wypowiedzieć Umowę Kredytu w przypadku zaistnienia co najmniej jednej z następujących ważnych przyczyn:

- a) naruszenia przez Kredytobiorcę obowiązujących przepisów prawa regulujących Umowę Kredytu, postanowień Umowy Kredytu, postanowień Regulaminu udzielania Kredytów konsumpcyjnych dla osób fizycznych w mBanku, warunków udzielania Kredytu Gotówkowego, a także postanowień innych regulaminów i warunków obowiązujących w mBanku jeżeli Kredytobiorca jest zobowiązany do ich przestrzegania,
- b) utraty zdolności kredytowej Kredytobiorcy w zakresie umożliwiającym udzielenie Kredytu w wysokości określonej w Umowie Kredytu, której niniejsze Potwierdzenie dotyczy, bądź zagrożenia upadłością Kredytobiorcy,
- c) złożenia fałszywych dokumentów, oświadczeń lub danych stanowiących podstawę udzielenia Kredytu.

Powodowy mBank mógł wypowiedzieć Umowę Kredytu, jednocześnie odmawiając uruchomienia Kredytu, jeżeli przed uruchomieniem zaszyły okoliczności nieznane mBankowi w dniu złożenia wniosku o Kredyt, które stwarzają zagrożenie dla terminowej spłaty Kredytu lub w stosunku do Kredytobiorcy została wszczęta egzekucja bądź postępowanie upadłościowe.

Po upływie terminu wypowiedzenia lub w przypadku niespłacenia Kredytu w umówionym terminie kwota niespłaconej należności mBanku z tytułu Kredytu staje się zadłużeniem przeterminowanym, od którego mBank pobiera odsetki jak za należności przeterminowane. Wysokość odsetek podawana jest w Tabeli oprocentowania dla produktów mBanku, oraz za pośrednictwem mLinii.

Zgodnie z § 13 Umowa Kredytu ulegała rozwiązaniu:

- a) w przypadku jej wypowiedzenia przez Kredytobiorcę lub przez mBank z upływem okresu wypowiedzenia,
- b) z dniem powzięcia przez mBank wiarygodnej informacji o śmierci Kredytobiorcy, a w przypadku gdy Umowa Kredytu, której niniejsze Potwierdzenie dotyczy, została zawarta z więcej niż jednym Kredytobiorcą z dniem powzięcia przez mBank wiarygodnej informacji o śmierci wszystkich Kredytobiorców,
- c) z chwilą całkowitej spłaty kwoty Kredytu wraz z należnościami ubocznymi.

Bank pobierał również szereg innych opłat, w tym: koszty upomnienia, koszty monitów w wysokości określonej w Taryfie Prowizji i Opłat Bankowych w mBanku, 50 zł tytułem wniosku o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu, koszty sądowe, koszty postępowania egzekucyjnego, czy koszty zastępstwa procesowego.

Paragraf 15 stanowił, że kredytobiorca mógł, bez podania przyczyny, odstąpić od umowy kredytu w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia. Uważało się, że termin ten jest zachowany, jeżeli kredytobiorca przed jego upływem złoży pisemne oświadczenie o odstąpieniu od umowy.

Integralną część umowy kredytu stanowią: Regulamin udzielania Kredytów konsumpcyjnych dla osób fizycznych w mBanku, Warunki udzielania Kredytu Gotówkowego, Taryfa Prowizji i Opłat Bankowych w mBanku, Tabela oprocentowania dla produktów mBanku.

(**dowód:** potwierdzenie udzielenia kredytu – k. 23-27)

Żaden z tych dokumentów nie został załączony do akt sprawy, a powód odmówił ich nadesłania, mimo że był do tego zobowiązany przez Sąd ze skutkami i w trybie przewidzianym w art. 233 k.p.c.

Harmonogram spłat kredytu stanowił załącznik do umowy kredytowej nr (...) i kształtował się następująco:

Nr raty	Termin spłaty	Kwota kapitału	Kwota odsetek	Kwota łącznie raty	Saldo zadłużenia po spłacie raty
1	11.09.2011 r.	213,27 zł	505,52 zł	718,79 zł	20.137,81 zł
2	11.10.2011 r.	225,58 zł	277,90 zł	503,48 zł	19.912,23 zł
3	11.12.2011 r.	219,53 zł	283,95 zł	503,48 zł	19.692,70 zł
4	11.01.2012 r.	231,72 zł	271,76 zł	503,48 zł	19.460,98 zł
5	11.02.2012 r.	225,97 zł	277,51 zł	503,48 zł	19.235,01 zł
6	11.03.2012 r.	229,19 zł	274,29 zł	503,48 zł	19.005,82 zł
7	11.04.2012 r.	249,94 zł	253,54 zł	503,48 zł	18.755,88 zł
8	11.05.2012 r.	236,01 zł	267,46 zł	503,48 zł	18.519,86 zł
9	11.05.2012 r.	247,91 zł	255,57 zł	503,48 zł	18.271,95 zł
10	11.06.2012 r.	242,92 zł	260,56 zł	503,48 zł	18.029,03 zł
11	11.07.2012 r.	254,68 zł	248,80 zł	503,48 zł	17.774,35 zł
12	11.08.2012 r.	250,02 zł	253,46 zł	503,48 zł	17.524,33 zł
13	11.09.2012 r.	253,58 zł	249,90 zł	503,48 zł	17.270,75 zł
14	11.10.2012 r.	265,14 zł	238,34 zł	503,48 zł	17.005,61 zł
15	11.11.2012 r.	260,98 zł	242,50 zł	503,48 zł	16.744,63 zł

16	11.12.2012 r.	272,40 zł	231,08 zł	503,48 zł	16.472,23 zł
17	11.01.2013 r.	268,59 zł	234,89 zł	503,48 zł	16.203,64 zł
18	11.02.2013 r.	272,42 zł	231,06 zł	503,48 zł	15.931,22 zł
19	11.03.2013 r.	298,29 zł	205,19 zł	503,48 zł	15.632,93 zł
20	11.04.2013 r.	280,55 zł	222,93 zł	503,48 zł	15.352,38 zł
21	11.05.2013 r.	291,62 zł	211,86 zł	503,48 zł	15.060,76 zł
22	11.06.2013 r.	288,71 zł	214,77 zł	503,48 zł	14.772,05 zł
23	11.07.2013 r.	299,63 zł	203,85 zł	503,48 zł	14.472,42 zł
24	11.08.2013 r.	297,10 zł	206,38 zł	503,48 zł	14.175,32 zł
25	11.09.2013 r.	301,34 zł	202,14 zł	503,48 zł	13.873,98 zł
26	11.10.2013 r.	312,02 zł	191,46 zł	503,48 zł	13.561,96 zł
27	11.11.2013 r.	310,09 zł	193,39 zł	503,48 zł	13.251,87 zł
28	11.12.2013 r.	320,60 zł	182,88 zł	503,48 zł	12.931,27 zł
29	11.01.2014 r.	319,08 zł	184,40 zł	503,48 zł	12.612,19 zł
30	11.02.2014 r.	323,63 zł	179,85 zł	503,48 zł	12.288,56 zł
31	11.03.2014 r.	345,20 zł	158,28 zł	503,48 zł	11.943,36 zł
32	11.04.2014 r.	333,17 zł	170,31 zł	503,48 zł	11.610,19 zł
33	11.05.2014 r.	343,26 zł	160,22 zł	503,48 zł	11.266,93 zł
34	11.06.2014 r.	342,81 zł	160,67 zł	503,48 zł	10.924,12 zł
35	11.07.2014 r.	352,73 zł	150,75 zł	503,48 zł	10.571,39 zł

36	11.08.2014 r.	352,73 zł	150,75 zł	503,48 zł	10.218,66 zł
37	11.09.2014 r.	357,76 zł	145,72 zł	503,48 zł	9.860,90 zł
38	11.10.2014 r.	367,40 zł	136,08 zł	503,48 zł	9.493,50 zł
39	11.11.2014 r.	368,10 zł	135,38 zł	503,48 zł	9.125,40 zł
40	11.12.2014 r.	377,55 zł	125,93 zł	503,48 zł	8.747,85 zł
41	11.01.2015 r.	378,74 zł	124,74 zł	503,48 zł	8.369,11 zł
42	11.02.2015 r.	384,14 zł	119,34 zł	503,48 zł	7.984,97 zł
43	11.03.2015 r.	400,63 zł	102,85 zł	503,48 zł	7.584,34 zł
44	11.04.2015 r.	395,33 zł	108,15 zł	503,48 zł	7.89,01 zł
45	11.05.2015 r.	404,27 zł	99,21 zł	503,48 zł	6.784,74 zł
46	11.06.2015 r.	406,73 zł	96,75 zł	503,48 zł	6.378,01 zł
47	11.07.2015 r.	415,46 zł	88,02 zł	503,48 zł	5.962,55 zł
48	11.08.2015 r.	418,45 zł	85,03 zł	503,48 zł	5.544,10 zł
49	11.09.2015 r.	424,42 zł	79,06 zł	503,48 zł	5.119,68 zł
50	11.10.2016 r.	432,83 zł	70,65 zł	503,48 zł	4.686,85 zł
51	11.11.2016 r.	436,65 zł	66,83 zł	503,48 zł	4.250,20 zł
52	11.12.2016 r.	444,83 zł	58,65 zł	503,48 zł	3.805,37 zł
53	11.01.2016 r.	449,22 zł	54,26 zł	503,48 zł	3.356,15 zł
54	11.02.2016 r.	455,62 zł	47,86 zł	503,48 zł	2.900,53 zł
55	11.03.2016 r.	464,79 zł	38,69 zł	503,48 zł	2.435,74 zł

56	11.04.2016 r.	468,75 zł	34,73 zł	503,48 zł	1.966,99 zł
57	11.05.2016 r.	476,34 zł	27,14 zł	503,48 zł	1.490,65 zł
58	11.06.2016 r.	482,22 zł	21,26 zł	503,48 zł	1.008,43 zł
59	11.07.2016 r.	489,56 zł	13,92 zł	503,48 zł	518,87 zł
60	11.08.2016 r.	518,87 zł	7,40 zł	526,27 zł	0
Suma		20.351,08 zł	10.095,82 zł	30.446,90 zł	

(**dowód:** harmonogram płatności – k. 29-31)

Pozwanemu został wypłacony kapitał w wysokości 20.351,08 złotych.

(bezsporne, historia rachunku – uznanie w dniu 19-07-2011 r., k. 134v)

W okresie od 12 września 2011 roku do 14 czerwca 2014 roku pozwany spłacił na rzecz powoda kwotę w łącznej wysokości: 14.587,21 złotych. Bank zarachował wpłacane przez pozwanego kwoty w następujący sposób:

- wpłaty z tytułu kapitału: 7.473,75 złotych,
- wpłaty z tytułu odsetek: 6.766,38 złotych,
- wpłaty z tytułu odsetek karnych: 347,08 złotych.

(**dowód:** zestawienie operacji pozwanego – k. 21-22v.; elektroniczne zestawienie operacji – k. 134-135v. oraz 136-137)

Z uwagi na problemy zdrowotne, a w konsekwencji również utratę pracy, pozwany zwrócił się z prośbą do powoda o prolongatę jego zobowiązań wobec Banku. Powód jednak odmówił przedłużenia terminów spłat poszczególnych rat kredytu.

(bezsporne, nadto **dowód:** pismo pozwanego z dnia 9 kwietnia 2012 roku – k. 147-148; świadectwo pracy – k. 127-127v.; dokumentacja medyczna – k. 75-113, 231-233, 235-244, 247-254, 258-303, 306-327, 330-335, 337-342v., 345-351, 355-360, 363-365, 368-38)

Pismem datowanym na dzień 12 maja 2012 roku bank wezwał pozwanego do spłaty zaległych płatności w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy. Na dzień sporządzenia pisma wymagalne należności banku wynosiły 1.493,23 złotych (733,87 złotych z tytułu kapitału oraz 759,36 złotych z tytułu odsetek). Wezwanie to w dniu 18 maja 2012 roku zostało doręczone babci pozwanego.

(**dowód:** ostateczne wezwanie do zapłaty – k. 32-33)

(...) S.A. z siedzibą w W. w dniu 23 sierpnia 2014 r. wystawił wyciąg z ksiąg bankowych mBanku, stwierdzający, że ujawniona została wiarygodność Banku przysługująca od dłużnika A. A., obejmująca:

- 12.877,33 złotych tytułem należności głównej,

- 767,73 złotych tytułem odsetek umownych naliczonych od kapitału za okres od 15 lipca 2013 roku do 14 czerwca 2014 roku wg stopy procentowej w wysokości 15,59% w skali roku,

- 435,08 złotych tytułem odsetek umownych karnych naliczonych za okres od 14 czerwca 2014 roku do 23 sierpnia 2014 roku, od zadłużenia przeterminowanego wg stopy procentowej w wysokości 15,59% w skali roku.

Jednocześnie w wyciągu tym zawarto informację, że Bankowi przysługują dalsze odsetki ustawowe w wysokości 13% w stosunku rocznym, naliczane od następnego dnia po dniu wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych do dnia całkowitej spłaty zadłużenia.

(**dowód:** wyciąg z ksiąg bankowych)

Od dnia 6 czerwca 2014 roku pozwany przebywał w Ośrodku (...) – planowany okres leczenia wynosił 12 miesięcy. Wówczas pacjent placówki nie miał możliwości podjęcia jakiejkolwiek pracy zarobkowej.

(**dowód:** zaświadczenie – k. 52)

Pismem z dnia 3 września 2014 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty zadłużenia w kwocie 14.121,27 złotych w związku z umową nr (...) w terminie 5 dni od daty otrzymania wezwania.

(**dowód:** wezwanie do zapłaty – k. 20)

Pozwany jest uzależniony od narkotyków, lecz się psychiatrycznie, od dnia 25 maja 2015 r. został uznany za osobę bezrobotną. Z uwagi na jego problemy z kręgosłupem, Miejski Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. w dniu 5 maja 2015 roku zaliczył pozwanego do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

(**dowód:** zeznania świadka L. – k. 176v.-177; decyzja z dnia 25.05.2015 roku – k. 50; orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k. 51)

Zmiany w zakresie funkcjonowania osobowości pozwanego nie mają pochodzenia chorobowego i nie są wynikiem organicznego uszkodzenia mózgu. Zaburzenia osobowości nie mają wpływu na zdolność do świadomego i swobodnego podejmowania decyzji i wyrażania woli. Pozwany nie ujawnia deficytu poznawczego, ani też cech chorobowej deterioracji funkcji psychicznych. U pozwanego nie stwierdzono psychotycznych ani też innych powikłań alkoholizmu i narkomanii, mogących mieć wpływ na jego zdolność do skutecznego zawierania umów, tj. z pełnym rozeznaniem. W dacie zawarcia umowy kredytowej, tj. w dniu 19 lipca 2011 roku, pozwany A. A. był w stanie pozwalającym na świadome i swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli. Co więcej, pozwany dysponuje poziomem intelektualnym, który pozwala mu na rozumienie znaczenia podejmowanych działań oraz na przewidywanie, jakie mogą wiązać się z tym konsekwencje.

(**dowód:** opinia biegłego sądowego – k. 402-429; pisemna opinia uzupełniająca – k. 462-463)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dokumentów, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a w ocenie Sądu nie było podstaw, by poddawać w wątpliwość okoliczności faktyczne wynikające z ich treści. Z uwagi na powyższe Sąd uznał, że dowody z tych dokumentów tworzą spójny, nie budzący wątpliwości w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a przez to w pełni zasługujący na wiarę materiał dowodowy. Czyniąc ustalenia faktyczne, Sąd uwzględnił także zgodne twierdzenia stron w trybie art. 229 k.p.c. oraz twierdzenia strony, którym przeciwnik nie przeczył w trybie art. 230 k.p.c. Sąd uznał za wiarygodne i szczerze zeznania świadka L., jednak wskazać należy, że nie były one zbyt przydatne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Podstawą ustaleń stanu faktycznego była również pisemna oraz uzupełniająca opinia biegłego sądowego z zakresu psychiatrii, który to biegły wypowiedział się na okoliczność wypowiedzenia się, czy w dacie zawierania umowy kredytu

pozwany A. A. był w stanie wyłączającym świadome albo swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli, a jeżeli tak, to jaka była tego przyczyna, czy była to choroba psychiczna, czy inne zaburzenia czynności psychicznych i na czym one polegały oraz wskazania, czy miały one charakter przemijający, czy trwałe.

Należy wskazać, iż biegły sądowy na potrzeby niniejszego procesu sporządził opinię, w której wyczerpująco odpowiedział na postawione mu pytania, przedstawił jej uzasadnienie oraz sformułował logiczne i weryfikowalne w świetle uzasadnienia opinii oraz wiedzy powszechnej kateryczne wnioski. Jego wywód jest jasny i logiczny, a zawarte w nich wnioski nie budzą zastrzeżeń, gdyż opinia, zarówno główna, jak i uzupełniająca, zostały sporządzone fachowo, rzetelnie i poparte były prawidłową analizą zebranego materiału dowodowego. Z tych względów, w ocenie Sądu, dowód z opinii tego biegłego sądowego w pełni zasługiwał na uwzględnienie.

Jednocześnie Sąd oddalił wniosek o ustne wyjaśnienie opinii pisemnej albowiem w istocie zastrzeżenia pozwanego w istocie były powtórzeniem tych zgłoszonych do pierwotnej opinii, na skutek których doszło do wydania przez biegłego opinii uzupełniającej i w istocie sprowadzały się do polemiki z opinią biegłego nie podnosząc nowych zarzutów i zastrzeżeń. W ocenie zaś Sądu opinia biegłego była jasna i spójna, zaś biegły wyczerpująco ustosunkował się do podniesionych przez pozwanego zarzutów, a w związku z czym wnioski pozwanego były niezasadne i zostały ocenione jako wyraz przyjętej taktyki procesowej jako zmierzające tylko i wyłącznie do przedłużenia postępowania w niniejszej sprawie.

Jednocześnie podkreślenia wymaga, iż powód nie przedstawił żadnego dokumentu dotyczącego ubezpieczenia kredytu, dokumentu umowy kredytu, wniosku o zawarcie umowy kredytu, czy wreszcie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia pomimo zakreślonego rygoru z art. 233 § 2 kpc zgodnie z którego brzmieniem podlega ocenie Sądu jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu sądu, o czym w dalszej części uzasadnienia.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Podstawę żądania powoda stanowi art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe. W myśl tego przepisu przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Sprawa niniejsza jest o tyle szczególna, że dotyczy stosunków konsumenckich. Strony postępowania łączyła umowa kredytu, strona powodowa jest przedsiębiorcą zajmującym się prowadzeniem działalności gospodarczej m.in. w zakresie udzielania kredytów, a pozwany jako osoba fizyczna jest konsumentem. Dlatego też należało ustalić, czy postanowienia umowy były dla stron wiążące biorąc pod uwagę regulacje zawarte w art. 385¹ § 1 k.c.

Sąd nie kwestionuje uprawnień strony powodowej jako kredytodawcy do pobierania od pozwanego jako kredytobiorcy pewnych dodatkowych opłat, jednakże opłaty te winny być ustalone na rozsądnym poziomie i nie mogą godzić w interesy konsumenta.

Zakres kosztów związanych z kosztem prowizji powinien być przedstawiony w taki sposób, by aby w świetle doświadczenia życiowego oraz logiki nie budził wątpliwości. Obecna zaś regulacja pozaodsetkowych kosztów kredytu dotyczy tylko takich opłat i prowizji, którym nie można zarzucić abuzywnego charakteru.

W pierwszej kolejności wskazać wypada, iż umowa zawarta została w dniu 19 lipca 2011 roku, co oznacza, iż w niniejszej sprawie ma zastosowanie nieobowiązująca obecnie ustawa z dnia 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim (Dz.U. 2001.100.1081 ze zm), albowiem ustawa z dnia 12 maja 2011 roku (Dz.U.126.715) weszła w życie z dniem 18 grudnia 2011 roku, zaś zgodnie z art. 66 ust. 1 tejże ustawy do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się

przepisy dotychczasowe, a skoro tak zawarcie umowy na odległość nie podlegało reżimowi ustawy nowej z 2011 roku a to jej art. 15 pkt 13 ustawy w art. 6 (w brzmieniu obowiązującym od 25 sierpnia 2004 roku), w art. 7 (w brzmieniu obowiązującym od 06 grudnia 2003 roku) i art. 9 (w brzmieniu pierwotnym) ustawy z dnia 02 marca 2000 roku o ochronie niektórych praw konsumentów i odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz.U. 2000, nr 22, poz.207 i 271 ze zm).

Jednocześnie wskazać wypada, iż powód zachował wymagania przewidziane w art. 9 ustawy wskazanej powyżej i potwierdził warunki zawarcia umowy konsumentowi na piśmie we wskazanym terminie, zaś w ocenie Sądu umowę o kredyt konsumencki można zawrzeć zarówno w formie pisemnej (z własnoręcznymi podpisami), jak i na innym trwałym nośniku.

Zgodnie zaś z art. 3 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim z 2001 roku ustawa ma zastosowanie do kredytów o wysokości nie wyżej niż 80.000,00 złotych, czyli w niniejszej sprawie.

Na tle przytoczonych regulacji uprawnionym było stwierdzenie, iż zawarcie umowy kredytu konsumenckiego nie wymaga zachowania formy pisemnej i co do zasady umowa taka może być zawarta również za pomocą środków porozumiewania się na odległość. W konsekwencji sam brak podpisu pozwanego pod umową kredytu nie stanowiłby o uznaniu, że między stronami nie doszło do zawarcia takiej umowy. Jednakże, co wymaga podkreślenia, strona powodowa nie nadesłała ani kopii umowy o kredyt, ani Ogólnych Warunków Ubezpieczenia zwłaszcza, iż konsument przystąpił do **ubezpieczenia grupowego – zawartego przez powodowy bank z towarzystwem ubezpieczeniowym**.

Podkreślenia w tym miejscu wymagało, że w myśl ogólnej zasady wyrażonej w art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zgodnie z obowiązującą procedurą cywilną nie do sądu należy zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Innymi słowy sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności spornych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawiania dowodów spoczywa bowiem na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na tej stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne.

Spostrzeżenie powyższe miało w niniejszej sprawie takie znaczenie, że wobec kwestionowania twierdzeń pozwu przez pozwanego, obowiązkiem strony powodowej stało się wykazanie – zgodnie z regułą ciężaru dowodu wynikającą z art. 6 k.c. – że pozwany nie był ubezpieczony w ramach zawartej umowy o kredyt, a ubezpieczenie to de facto stanowiło zabezpieczenie banku w razie zaprzestania spłaty rat przez pozwanego.

Nie zmienia tej oceny przyjęcie, iż umowa ubezpieczenia zawarta pomiędzy powodowym Bankiem a ubezpieczycielem nie wyłączała tzw. regresu ubezpieczeniowego w stosunku do pozwanego w świetle art. 828 § 1 k.c. Ponoszenie zatem przez pozwanego wysokich kosztów dodatkowych umowy kredytu nie zwalnia go od odpowiedzialności w przypadku wystąpienia ubezpieczonego ryzyka i wówczas byłby nadal zobowiązany do spłaty całego kredytu – tyle tylko, że na rzecz ubezpieczyciela z tytułu regresu.

Niewątpliwym było, że dokument umowy ubezpieczenia oraz jakiegokolwiek szczegółowe dokumenty dotyczące samego zawarcia umowy kredytu nie zostały przedłożone przez powoda, chociaż były one związane w sposób istotny z umową kredytową, którą powód wskazał jako podstawę faktyczną dochodzonego roszczenia. Dowodem na okoliczność zaakceptowania przez pozwanego warunków tej konkretnej umowy kredytu nie mogło być ani potwierdzenie zawarcia umowy, wypłata na rzecz pozwanego kwoty kredytu, jak również jego częściowa spłata. Na tle tych dokumentów uprawnionym było ustalenie, iż akceptacja ta nie mogła dotyczyć również warunków umowy ramowej. W konsekwencji czynności w postaci przelania przez powoda na rzecz pozwanego kwoty udzielonego kredytu nie można było przypisywać znaczenia skutecznego zaakceptowania warunków umowy oraz **zawartego ubezpieczenia**. Na tle zawarcia umowy o kredyt za pomocą środków porozumiewania się na odległość oraz wobec nienadesłania niezbędnej

dokumentacji przez powoda nie jest jasne, jakiej treści oświadczenie wprowadził powód do środka komunikacji elektronicznej i na treść jakiego oświadczenia pozwany jako przeciętny konsument wyraził zgodę.

Definicję przeciętnego konsumenta zawiera art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 roku o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Za przeciętnego konsumenta przepisy uznają osobę dobrze poinformowaną, uważną i ostrożną. Oceny przeciętnego konsumenta dokonuje się z uwzględnieniem czynników społecznych, kulturowych, językowych i jego przynależności do szczególnej grupy konsumenckiej. Przyjęcie takiej definicji konsumenta – zgodne z normami Unii Europejskiej – ma znaczenie w obrocie prawnym i zakresie odpowiedzialności przedsiębiorców, gdyż przepisy uznają za nieuczciwą praktykę rynkową jedynie takie działanie, które w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta.

Zdaniem Sądu, informacja skierowana do konsumenta powinna być pełna, czytelna, jasna, zmierzająca do przekazania całej wiedzy o wszystkich kosztach związanych z danym produktem oraz pozwalająca mu zrozumieć, jaki podmiot jest ubezpieczony z tytułu takiej umowy, tak aby konsument miał ich świadomość w momencie przystępowania do podpisywania umowy. Tymczasem w przedmiotowej sprawie z uwagi na brak niezbędnego materiału dowodowego Sąd nie jest w stanie stwierdzić, czy do świadomości pozwanego jako konsumenta została w ogóle skierowana informacja o przedmiotowo istotnych warunkach umowy, kierując się postulowaną w doktrynie wobec konsumenta lojalnością i prawem do rzetelnej i przejrzystej informacji. Rzutuje to bowiem w sposób zasadniczy na finalną rzeczywistość wysokość zobowiązania konsumenta.

Systemowe rozwiązanie ochrony konsumenta w stosunkach indywidualnych, oparte na postanowieniach dyrektywy Rady UE 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich, zostało wdrożone do polskiego systemu prawnego nowelą kodeksu cywilnego obowiązującą od 1 lipca 2000 r. (art. 385 (1) k.c. i nast.). Co niezwykle istotne, rozwiązanie to zakłada, że sądy z urzędu badają abuzywność klauzul stosowanych przez przedsiębiorców i stosują sankcję w postaci bezskuteczności postanowienia, a nawet nieważności całej umowy.

Jak wielokrotnie określa to Europejski Trybunał Sprawiedliwości: "W celu zapewnienia ochrony zamierzonej przez dyrektywę 93/13 Trybunał podkreślał już wielokrotnie, że ta nierówność między konsumentem a przedsiębiorcą może zostać zrównoważona jedynie poprzez czynną interwencję podmiotu niebędącego stroną umowy. (...) To w świetle tych zasad Trybunał orzekł więc, że sąd krajowy zobowiązany jest do zbadania z urzędu, czy dane warunki umowne wchodzące w zakres stosowania dyrektywy 93/13 mają charakter nieuczciwy, i by dokonawszy takiego badania, zniwelował brak równowagi między konsumentem a przedsiębiorcą. (...) W konsekwencji rola przyznana w tej dziedzinie przez prawo Unii sądowi krajowemu nie ogranicza się do zwykłej możliwości orzeczenia w przedmiocie ewentualnie nieuczciwego charakteru warunku umownego, ale obejmuje ona także obowiązek zbadania tej kwestii z urzędu, jeżeli sąd krajowy dysponuje w tym celu niezbędnymi okolicznościami prawnymi i faktycznymi." (tak wyroki ETS: C-618/10 z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie B. E. de (...) SA, z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie C-137/08 V. L., Z. O. s. I- (...), pkt 47; z dnia 15 marca 2012 r. w sprawie C-453/10 P. i P., pkt 28).

Na podstawie zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego dało się ustalić jedynie, iż powód wypłacił ze swojego rachunku bankowego na rzecz pozwanego kwotę udzielonego kredytu, a następnie, że pozwany dokonywał wpłat rat kredytu na rachunek powoda. Tak naprawdę przeprowadzone postępowanie dowodowe nie pozwoliło na ustalenie, dokładnie na jakich warunkach została zawarta umowa, czy nie były to postanowienia abuzywne.

Sąd miał przy tym oczywiście na uwadze, iż podstawę orzekania stanowią przedstawione przez strony i udowodnione okoliczności faktyczne, niezależnie od sugerowanej przez stronę ich oceny prawnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2003 roku, sygn. Akt V CKN 115/01, Lex nr 407051). Jak już sygnalizowano, zgromadzony w aktach sprawy materiał dowodowy nie pozwala jednakże na ustalenie, na jakich warunkach umowa została w ogóle zawarta.

Co więcej, niemożliwe było nadto ustalenie, czy i jakim zakresie powodowi mógł przysługiwać zwrot jakichkolwiek kwot i jaki mógł być termin ich wymagalności. Wskazać bowiem należy, że powód piśmie z dnia 12 maja 2012 roku skierowanym do pozwanego zatytułowanym „**Ostateczne wezwanie do zapłaty**” zawarł wezwanie do spełnienia świadczenia pieniężnego w kwocie 1.493,23 zł w terminie 7 dni, jednocześnie informując, że w przypadku braku spłaty

pismo to należy traktować jako wypowiedzenie umowy przez bank a okres wypowiedzenia, który wynosi 30 dni należy liczyć od dnia następującego po upływie w/w 7 dniowego terminu.

Biorąc pod uwagę tytuł pisma „Ostateczne Wezwanie do zapłaty”, sposób jego skonstruowania i treść, zdaniem Sądu nie można uznać, by stanowiło ono wypowiedzenie umowy kredytu. Połączenie bowiem w jednym piśmie wezwania do uregulowania należności i jednocześnie przyjęcie, że stanowi ono wypowiedzenie umowy na wypadek niezadośćuczynienia powyższemu wezwaniu czyni wypowiedzenie umowy niejednoznacznym. Z tak sformułowanego oświadczenia nie sposób wywnioskować chociażby tego, w jakiej dacie umowa ulega rozwiązaniu, to jest w jaki sposób liczyć należy okres jej wypowiedzenia. Jasny i jednoznaczny jest jedynie przekaz obejmujący informację w zakresie wezwania do zapłaty (co dodatkowo sugeruje tytuł pisma) i terminu, w jakim pozwany winien spełnić swoje świadczenie. Zachodziłaby jednak zawsze wątpliwość, czy umowa nadal wiąże strony, chociażby w przypadku częściowej zapłaty należności albo w przypadku zapłaty żądanej kwoty przez pozwanego i błędnego jej zarachowania.

Gdyby jednak hipotetycznie uznać, że doszło do złożenia przez powoda oświadczenia o wypowiedzeniu pozwanemu umowy kredytu w piśmie z dnia 12 maja 2012 roku, to i tak byłoby ono nieskuteczne, ponieważ dokonane było z zastrzeżeniem warunku zawieszającego.

Art. 89 k.c. stanowi, że z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych albo wynikających z właściwości czynności prawnej, powstanie lub ustanie skutków czynności prawnej można uzależnić od zdarzenia przyszłego i niepewnego. W przepisie tym z jednej strony potwierdzona została ogólna zasada dopuszczająca ustanowienie warunku w każdej czynności prawnej, z drugiej natomiast wskazane zostały jej ograniczenia (wyjątki).

W doktrynie i orzecznictwie dominuje pogląd, że wypowiedzenie umowy, jako jednostronne oświadczenie woli o charakterze kształtującym prawo, nie może być złożone z zastrzeżeniem warunku w rozumieniu art. 89 k.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2013 r., sygn. Akt III CZP 85/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 26 lipca 2017 r., sygn. Akt I ACa 143/17.) Pozostawałoby to w sprzeczności z istotą tego rodzaju czynności, której celem jest definitywne uregulowanie łączącego strony stosunku prawnego. Klóciłoby się z tym uzależnienie takiego skutku od zdarzenia przyszłego i niepewnego, na które strony nie mają wpływu.

W tym stanie rzeczy powołać należy pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy wyrażony w sprawie V CSK 507/14 gdzie wskazano, iż . Kategorie sformułowanie pierwszego zdania art. 14 ustawy z 2001 r. o kredycie konsumenckim wskazuje na bezwzględny wymóg istnienia zaległości (za co najmniej dwa okresy płatności) w chwili wypowiedzenia umowy o kredyt konsumencki, a ponieważ wypowiedzenie nie może być skutecznie dokonane bez wcześniejszego wezwania do zapłaty, które z kolei odnosi się do konkretnych, zindywidualizowanych świadczeń już wymagalnych, przedmiotem oceny dopuszczalności wypowiedzenia musi być stan zadłużenia kredytobiorcy istniejący w chwili, kiedy kredyt został mu wypowiedziany, jednak tylko w takim zakresie, w jakim został objęty obowiązkowym wezwaniem do zapłaty opatrzonym rygorem wypowiedzenia umowy.

Sądowi Rejonowemu znane są wprawdzie stanowiska przeciwne, jednakowoż z uwagi na treść ostatecznego wezwania do zapłaty, w którym nie znajduje się kategorię oświadczenie o wypowiedzeniu umowy, nie mają one w niniejszej sprawie istotnego znaczenia. Sąd Rejonowy podziela zaś kwalifikację tożsamej (identycznej) treści pism banku stanowiących swoistą hybrydę wezwania do zapłaty i wypowiedzenia umowy dokonaną w wyrokach Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14 maja 2015 r., sygn. akt I ACa 16/15; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 11 marca 2014 r., sygn. akt I ACa 812/13; wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 13 listopada 2018 r., sygn. akt XIV C 445/18; Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 maja 2017 roku, sygn. I C 29/17).

W przytoczonych wyrokach Sądy jednoznacznie zdyskwalifikowały identyczną, niejednoznaczną a wręcz wprowadzającą w błąd formułę rozwiązywania umowy. Sąd Najwyższy w postanowieniu 7 sędziów z dnia 22 marca 2013 roku sygn. akt III CZP 85/12, OSNC 2013, nr 11, poz. 132) odmówił podjęcia uchwały i wyraził pogląd, iż tzw. potestatywne zastrzeżenie warunku nie może być z góry przekreślone, jednakowoż należy je oceniać każdorazowo na tle określonego stanu faktycznego. Z powołanych wcześniej względów Sąd Rejonowy uznał, że w tym konkretnym przypadku niejednoznaczna redakcja pisma powoda z dnia 12 maja 2012 roku nie może skutkować uznaniem, że

powód złożył pozwanemu skutecznego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu a tym samym w tej sprawie nie nastąpił skutek w postaci postawienia kredytu w stan wymagalności.

Nie można też było pominąć argumentacji pozwanego, iż **dotychczasowym zabezpieczeniem do umowy kredytowej miało być ubezpieczenie**, którego beneficjentem był powód. Nie można też w tym miejscu zaaprobować postawy procesowej pozwanego odnośnie zobowiązania do przedstawienia żądanych przez Sąd dokumentów. Sąd w piśmie z dnia 12 października 2015 roku (k. 119) zobowiązał powoda do dostarczenia kopii wszelkiej dokumentacji w tym umowy ubezpieczenia oraz jego warunków, zaś powód nie uczynił zadość powyższemu zobowiązaniu. W piśmie z dnia 5 listopada 2015 roku (k.133-133v) wskazał, że dokumentacji takowej nie posiada a nadto podejmując polemikę z Sądem wskazał, że to pozwany powinien dostarczać w/w dokumentację. Do rzeczonoego pisma dołączył wyciąg z elektronicznego zestawienia operacji za okres od 4 lipca 2011 roku do 29 lipca 2011 roku (k. 134-135) oraz elektroniczne zestawienie operacji za okres od 19 lipca 2011 roku do 14 czerwca 2014 roku (k. 136-137). Za taką oceną przemawia również i okoliczność, iż rzeczony kredyt był **ubezpieczony w ramach ubezpieczenia grupowego** – do którego pozwany przystąpił – a ochrona ubezpieczeniowa udzielona była w oparciu o umowę generalną zawartą pomiędzy bankiem a ubezpieczycielem.

Zdaniem Sądu powyższa odmowa wykonania przez powoda zobowiązania Sądu nie może zasługiwać na aprobatę. Zważyć należy, że powód jest przedsiębiorcą szczególnego rodzaju, a mianowicie bankiem, instytucją zaufania publicznego. Trudno uznać za wiarygodne i godne afirmacji stwierdzenie, że części dokumentów bank może nie posiadać, chociaż spoczywa na nim ustawowy obowiązek przechowywania dokumentów.

Zgodnie z przepisami obowiązującymi w dacie udzielenia kredytu art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn zm.) jednostki organizacyjne działające na podstawie Prawa bankowego mające siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązane są do stosowania jej przepisów, w tym wydanego na podstawie delegacji z art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. a rozporządzenia ministra finansów z dnia 29 sierpnia 2008 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz. U. Nr 161, poz. 1002). W świetle przepisów w myśl § 32 ust. 2 ww. rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków banki przechowują dowody księgowe w oryginalnej postaci przez okres wynikający z przepisu art. 74 ustawy o rachunkowości. Według dyspozycji wskazanego art. 74 ust. 1 ustawy o rachunkowości zatwierdzone roczne sprawozdania finansowe podlegają trwałemu przechowywaniu. Pozostałe zaś zbiory w zależności od ich rodzaju przechowuje się co najmniej przez okresy wymienione w art. 74 ust. 2 omawianej regulacji. I tak mianowicie zgodnie z pkt 1 ww. przepisu księgi rachunkowe przechowuje się co najmniej przez okres 5 lat. Dowody księgowe dotyczące środków trwałych w budowie, pożyczek, kredytów oraz umów handlowych, roszczeń dochodzonych w postępowaniu cywilnym lub objętych postępowaniem karnym albo podatkowym winny być przechowywane co najmniej przez 5 lat od początku roku następującego po roku obrotowym, w którym operacje, transakcje i postępowanie zostały ostatecznie zakończone, spłacone, rozliczone lub przedawnione (art. 74 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy). Natomiast w świetle art. 74 ust. 2 pkt 8 ustawy o rachunkowości pozostałe dowody księgowe i dokumenty, tj. niebędące wymienionymi wprost w art. 74 ust. 2 pkt 1–7 ww. ustawy, przechowuje się przez okres 5 lat. Z brzmienia przywołanych powyżej przepisów ustawy o rachunkowości wynika zatem, że ustawodawca wyodrębnił w art. 74 ust. 2 pkt 4 ustawy o rachunkowości szczególnego rodzaju dowody księgowe i dla nich określił stosowny czas ich przechowywania liczony w sposób wynikający z tego przepisu. Literalne brzmienie art. 74 ust. 2 pkt 4 cytowanej regulacji wskazuje przy tym jednoznacznie, że dowody księgowe dotyczące środków trwałych w budowie, pożyczek, kredytów, umów handlowych, roszczeń dochodzonych w postępowaniu cywilnym lub objętych postępowaniem karnym albo podatkowym przechowuje się przez okres 5 lat od początku roku następującego po roku obrotowym, w którym operacje, transakcje i postępowanie zostały ostatecznie zakończone, spłacone, rozliczone lub przedawnione.

Nie można tym samym zaaprobować stanowiska powoda, zwłaszcza wobec kategorycznego zobowiązania go przez Sąd do przedłożenia żądanej dokumentacji. Wręcz przeciwnie, należy je zakwalifikować jako wyraz działania sprzecznego z dobrymi obyczajami procesowymi, złamaniem powinności lojalności strony wobec Sądu i procesowego przeciwnika określonych w art. 3 k.p.c. Sąd odmowę przedłożenia w/w dokumentów ocenił przez pryzmat art. 233 § 2 k.p.c. uznając, że albo powód celowo nie przedłożył dokumentu, co do którego miał ustawowy obowiązek jego

przechowywania, albo też dokument ten zagubił, co świadczyłoby o jego rażącym braku należytej staranności. W tej konfiguracji nie przedłożenie dokumentów zażądanych przez Sąd uznać należało za czynność sprzeczną z dobrymi obyczajami. Równocześnie Sąd uznał za prawdziwe twierdzenia pozwanego o tym, że kredyt był ubezpieczony zaś powinnością banku było w pierwszej kolejności skorzystanie z możliwości zaspokojenia, jaką dawała polisa.

W ocenie Sądu nie sposób pominąć też rozbieżności w dokumentach przedłożonych przez powoda. Do pozwu (po przekazaniu go z postępowania elektronicznego) dołączył on bowiem dokument w postaci elektronicznego zestawienia operacji za okres od 19 lipca 2011 roku do 14 czerwca 2014 roku (k. 11-12v). Dokument ten nie koreluje z zestawieniem złożonym do pisma z dnia 5 listopada 2015 roku (k. 134-135). W tymże ostatnim piśmie widnieje operacja z dnia 19 lipca 2011 roku zarejestrowana po wypłacie kredytu, w której pobrano z rachunku powoda kwotę 1.758,33 zł tytułem (...) S.A. ul. (...), 00-065 W. Komfort (0,144%) (...) Składka z tytułu ubezpieczenia kredytu gotówkowego (...)."

Zdaniem Sądu Rejonowego, nie ulega wątpliwości, że do zawarcia umowy ubezpieczenia kredytu doszło, co więcej, pozwany uiścił składkę ubezpieczeniową w znacznej wysokości biorąc pod uwagę wysokość udzielonego mu kredytu (1.758,33 zł składki przy kwocie kredytu 20.351,08 zł). Jak wynika z treści umowy kredytowej (§ 7 ust. 1 pkt 1 i 2) składka została pobrana z góry za cały okres trwania umowy i miała ubezpieczać spłatę kredytu. Sąd przyjął, że podmiotem finansującym składkę był pozwany a wyłącznym beneficjentem ubezpieczenia miał być bank.

Pomimo niedostarczenia, wbrew zobowiązaniu Sądu, przez powoda postanowień umowy ubezpieczenia, Sąd doszedł do wniosku, że w zaistniałej sytuacji powodowy Bank mógł być i powinien skorzystać z możliwości, jakie dawało ubezpieczenie kredytu a pozwany odpowiadałby wówczas wobec ubezpieczyciela. Umowa ubezpieczenia nie powinna chronić wyłącznie banku ale jest ona zawierana w interesie obydwu stron. To, że bank nie skorzystał z możliwości realizacji swoich praw z polisy a zamiast tego skierował swoje roszczenia od razu wobec pozwanego, uznać należałoby w okolicznościach sprawy za nadużycie prawa podmiotowego, sprzeczne z art. 5 k.c. a zatem nie korzystające z ochrony.

Zgodnie z utrwalonym poglądem doktryny i orzecznictwa zastosowanie przepisu art. 5 k.c. może nastąpić w sytuacjach wyjątkowych i wymaga wszechstronnej oceny całokształtu szczególnych okoliczności rozpatrywanego wypadku w ścisłym powiązaniu z konkretnym stanem faktycznym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2003 r., sygn. akt IV CKN 120/01). Zasady współzycia społecznego w rozumieniu art. 5 k.c. są bowiem pojęciem pozostającym w nierozłącznym związku z całokształtem okoliczności danej sprawy i w takim całościowym ujęciu wyznaczają podstawy, granice i kierunki jej rozstrzygnięcia w wyjątkowych sytuacjach, które przepis ten ma na względzie (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 1994 r., sygn. akt II CRN 127/94 oraz z dnia 28 listopada 1967 r., sygn. akt I PR 415/67).

Sąd analizując okoliczności faktyczne niniejszej sprawy doszedł do przekonania, iż niniejsza sprawa należy do kategorii spraw, w których koniecznym jest zastosowanie przepisu art. 5 k.c. Sąd kierował się przy tym własną intuicją moralną i poczuciem sprawiedliwości. Społecznie niesprawiedliwe byłoby bowiem obciążenie pozwanego obowiązkiem spłaty zadłużenia z tytułu umowy kredytu, pomimo, iż powód miał możliwość dochodzenia roszczeń z polisy ubezpieczeniowej. Sąd miał na uwadze, iż umowa ubezpieczenia została zawarta pomiędzy bankiem jako ubezpieczającym, a ubezpieczycielem, przy pozwany sprowadzony został do roli płatnika składki bez jakichkolwiek uprawnień czy gwarancji. Nie można zaaprobować bezkrytycznie sytuacji, w której możliwość skorzystania z opłaconej polisy zależy li tylko i wyłącznie od woli banku. W ocenie Sądu okoliczność, iż bank nie skorzystał z tej drogi zaspokojenia swojej wierzytelności, pomimo, iż miał taką możliwość, wskutek czego dochodzi spłaty od pozwanego nie próbując nawet upomnieć się o spłatę od ubezpieczyciela, stanowi jaskrawy przejaw nadużycia przewagi ekonomicznej i organizacyjnej banku i jest niezgodne z zasadami współzycia społecznego. Sąd stoi na stanowisku, że nie sposób uznać, iż celem zawieranych wraz z umową kredytu umów ubezpieczenia jest tylko ochrona banku przed niewypłacalnością dłużnika. Bez wątplenia ubezpieczenie kredytu zabezpieczać powinno przede wszystkim kredytobiorcę (jako stronę umowy słabszą ekonomicznie), gdyż to kredytobiorca ponosi ciężary finansowe związane z opłacaniem składki ubezpieczeniowej. Dążenie Banku do zmaksymalizowania zysku wynikającego z trwania umowy kredytu, kosztem kredytobiorcy, ponoszącego ciężar ubezpieczenia nie zasługuje w ocenie Sądu na ochronę. Prezentowane przez powoda stanowisko sprawia, że narzucenie w umowie obowiązku zawarcia dodatkowego

ubezpieczenia, z którego bank nie korzysta, jest prawną fikcją i naciąganiem konsumenta na zbędny wydatek a nie taki był przecież cel zawartej umowy.

Wobec całej powyższej argumentacji prawnej, w punkcie pierwszym wyroku Sąd oddalił powództwo.

O kosztach Sąd orzekł w punkcie II wyroku na podstawie art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 § 1 k.p.c.

Zgodnie z art. 83 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. z 2016, poz. 623; dalej u.k.s.c.), jeżeli przepisy ustawy przewidują obowiązek działania i dokonywania czynności połączonej z wydatkami z urzędu, sąd zarządzi wykonanie tej czynności, a kwotę potrzebną na ich pokrycie wyklada tymczasowo Skarb Państwa. Dotyczy to także dopuszczenia i przeprowadzenia przez sąd z urzędu dowodu niewskazanego przez stronę. W orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113. Stosownie zaś do przywołanego art. 113 ust. 1 u.k.s.c., kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu.

W niniejszej sprawie suma wydatków tymczasowo pokrytych ze środków Skarbu Państwa wyniosła łącznie kwotę 1.927,85 złotych. Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, zgodnie z którą kosztami tymi w całości obciążono powoda, należało pobrać od (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 1.927,85 złotych.

Mając na uwadze wszystkie przytoczone w niniejszym uzasadnieniu okoliczności faktyczne i prawne, Sąd orzekł jak w wyroku.

Zarządzenie: - odpis doręczyć proszę pełnomocnikowi powoda bez pouczenia.